

17 iunie - Ziua Mondială pentru Combaterea Deșertificării și Secetei

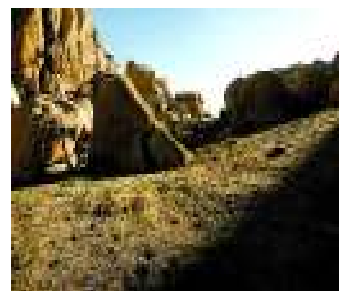
Deșertificarea este procesul de degradare a terenurilor și are loc în zonele terestre unde solul este afectat de eroziunea eoliană din cauza defrișărilor masive, unde căderile de ploaie sunt rare și climatul arid, precum și de activitățile umane. Rezultatul este distrugerea stratului fertil, urmată de pierderea capacității solului de a susține biodiversitatea și alte activități umane.

Aspectele privind procesul de deșertificare au fost aduse în discuție prin Convenția ONU privind Combaterea Deșertificării – UNCCD – lansată la Paris în 1994, aceasta fiind fost semnată de Guvernul României și ratificată de Parlament prin Legea nr. 629/1997. Interesul României în această problemă este cu atât mai mare cu cât din faptul că 1/3 din teritoriul țării reprezintă zone cu risc de deșertificare.

Toate zonele lumii sînt mai mult sau mai puțin afectate de deșertificare, inclusiv regiunea mediteraneană, care ar putea cunoaște o criză de apă și alimente pe măsură ce schimbările climatice și degradarea solului se accentuează.

Tăierea pădurilor este o problemă cu consecințe serioase asupra climei (și în același timp grăbește procesul de deșertificare), biodiversității, amenințând întreaga planetă. Despăduririle au loc din mai multe cauze, cea mai importantă fiind exploatarea excesivă a lemnului și extinderea suprafețelor agricole. La nivel mondial, o atenție deosebită se acordă procesului de împădurire a zonelor cu soluri degradate, dar și stării actuale a pădurilor (afectată din cauza ploilor acide, diminuării fertilității solului și eroziunii avansate a acestuia), care au devenit probleme serioase, dezbătute tot mai mult în cadrul evenimentelor din domeniu.

Schimbările climatice pot precipita procesul de deșertificare, însă activitățile umane sunt cauza principală cea mai frecventă. Supracultivarea epuizează solul. Despăduririle au efecte negative asupra vegetației care susține solul fertil. Cele mai evidente efecte ale deșertificării sunt **degradarea pădurilor existente și a solurilor, aceasta conducând la scăderea producției de alimente**. În final seceta și deșertificarea au ca rezultat sărăcia deoarece aproape 3,6 miliarde din cele 5,2 miliarde hectare de uscat arabil din lume au suferit de degradarea solului.

Terenurile degradate prin eroziune se pot reface, dar procesul este foarte lent, după cum estimează specialiștii fiind nevoie de o perioadă de aproximativ 500 de ani pentru a reface 2,5 de centimetri de sol. Furtunile de praf – de tipul celor întâlnite tot mai des în China ultimilor ani – reprezintă o problemă tot mai mare, în măsura în care ele afectează în mod direct sănătatea ecosistemelor.

Nu mai putem ignora că 10% pînă la 20% dintre zonele uscate sînt deja degradate. Suprafața totală afectată de deșertificare este estimată între 6 și 12 milioane de kilometri pătrați. Efectele acestui fenomen se văd deja, iar unii cercetători susțin că dacă activitățile umane care duc la deșertificare vor fi oprite, zonele afectate își pot reveni.

Deșertificarea în România

Regiunile cele mai expuse deertificării, existente pe teritoriul României sunt: Dobrogea, Sudul Moldovei și Sudul Câmpiei Române. În teritoriu, deșertificarea se manifestă prin reducerea suprafețelor acoperite cu vegetație, intensificarea severă a eroziunii hodlologice și eoliene ale solului precum și a salinizării, crustificarea și compactarea solului, acăderea procentului de materie organică și elemente nutritive din sol, creșterea frecvenței, duratei și intensității perioadelor de secetă și creșterea progresivă a intensității radiației solare.

Specialiștii Agenției Europene de Mediu au tras semnale de alarmă încă de acum 14 ani vizavi de aspectul creșterii accelerate a temperaturii medii în Europa. Efectele încălzirii globale au devenit din ce în ce mai vizibile și în România, cea mai expusă zonă a țării fiind Dobrogea, urmată de câmpia din sudul României.

Una din cauzele majore care au condus la crearea premiselor deșertificării din România, dar mai ales din Dobrogea, este definită de fenomenul distrugerii conștiente a terenurilor arabile, în special al stratului protector de sol fertil. Acest fenomen, este cauzat în special de activitățile antropice și are ca rezultat deșertificarea ireversibilă urmată de distrugerea întregului ecosistem.

Deșertificarea antropică (prin activitățile antropice) a fost pusă în discuție ultima oară în anul 2003, când rezultatele unei statistici de specialitate au arătat că acest gen de deșertificare este menținut de extinderea suprafețelor minelor și carierelor de suprafață.

Din cariere se extrag substanțe minerale, în acest context zonele de extracție de suprafață reprezentând zone de concentrare și reflexie ce captează și amplifică căldura razelor solare sub efectul de oglindă concavă. Astfel apare în situ efectul de seră, zonele respective devenind ele însele focare de extindere a desertificarii.